

---

# El Plus Ultra de Carles V fou català

Autor:

Data de publicació: 17-05-2010

**Només cal fer un repàs a la Ha per saber que les columnes amb el símbol Plus Ultra no han representat mai a Castella, ni a Lleó, ni a Aragó que no tenia mar, atès que el Non Plus Ultra només tenia sentit per als estats Marítims que estem al Mediterrani a l'Est de les columnes d'Hèrcules**

Fa dos anys em vaig mig discutir amb un amic perquè al explicar-li (a un dinar) la meva tesi que les columnes plus ultra només estaven en l'anvers de les monedes d'influència catalana, m'ho va negar dient que ell n'havia vist moltes no catalanes.. les va buscar i només em va poder mostrar monedes de Sicília i de Mèxic (ergo sic Manel dixit!).

Només cal fer un repàs a la Ha per saber que les columnes amb el símbol Plus Ultra no han representat mai ni a Castella, ni a Lleó, ni a Aragó que no tenia mar, atès que el Non Plus Ultra només tenia sentit per als estats Marítims que estem al Mediterrani a l'Est de les columnes d'Hèrcules

Seguint la recerca, al cap d'un any en va trobar una d'encunyada a Navarra.. li vaig dir que ho posès com a títol i tema central al simposi, atès que això és notícia "Navarra lligada a Catalunya!" quasi com els arxius en català-occità que demostren que era la llengua que s'emprava a Navarra per a redactar els documents oficials al s.XIV!

Les interpretacions del que signifiquen les columnes d'Hèrcules no són del tot unànimes, però un consens aproximat podria acotar-se com:

Aquestes columnes van ser incorporades a l'escut per Carles I, fins i tot abans de la seva arribada als regnes hispànics. A través de les corones sobre les columnes i aquestes sobre el mar, es vol significar que aquest territori amb el lema «Plus Ultra», de més enllà de les «Columnes d'Hèrcules», és un imperi, d'aquí les dues corones, la imperial i la reial, que simbolitzen una els territoris d'ultramar del nou món i l'altre els continentals europeus... o sigui un peu/columna a cada costat del món.

.

Segons la mitologia grega, Hèrcules va obrir el pas des del Mediterrani a l'Atlàntic (estret de Gibraltar), abans d'ell inexistent, separant amb la seva gran força, les dues columnes naturals, dos alts penyals, que tancaven el pas i que més allà dels quals no hi havia res, en llatí "non plus ultra".

Expliquen els experts que va ser Marliani qui va proposar a l'emperador, en l'època d'una florent cultura clàssica, el renaixement, que afegís a la tradicional composició armada dels reis de Castella i Aragó, un nou element heràldic pres de la més tradicional mitologia: Les columnes d'Hèrcules envoltades, igual que la seva divisa personal, d'una cartella de gules amb la llegenda "plus ultra" atès que Colom, súbdit del seu avi, havia demostrat que hi havia quelcom més enllà "les índies". Aquest lema "plus ultra" només té sentit per als navegants mediterranis, els altres ja estaven més enllà de les columnes.

D'aquesta manera, en una etapa d'expansió, de conquesta i també de gran admiració per la cultura clàssica, es va exposar, amb una pertinència i elegància evident, un element clàssic que serviria per simbolitzar l'expansió dels regnes catalans cap a occident, cap a Amèrica, cap a aquest continent que se situa més ultra, més enllà de les columnes d'Hèrcules.

La península Ibèrica va ser dividida pels romans en dues províncies: Hispania Citerior (Hispania Citerior o Propera) i Hispania Ulterior (Hispania Ulterior o Llunyana) l'any 197 aC, durant la República Romana. Aquesta divisió es va fer després de la Segona Guerra Púnica (218-201 aC), quan Roma va consolidar el seu control sobre la península. An la Península Ibèrica està dividida en tres regions: la Tarraconense (que incloïa la major part de la península), la Lusitania (que comprenia aproximadament el que avui és l'Algarbe) i la Bètica (que cobria el territori de l'actual Província de Sevilla). El nom genèric per a tota la península era Hispania, tot i que era més corrent citar-la en plural com a Hispaniae (les Hispànies) referint-se a les primitives Citerior i Ulterior, el nom Hispania va evolucionar a Espanya, mentre que Hispaniae es va convertir en Les Espanyes

Carles I va utilitzar el títol de HISPANIARUM REX (Rei de les Espanyes) a les monedes, ja fos sol o juntament amb Joana. En aquella època, no existia el concepte d'Espanya com a estat unitari en el sentit actual, sinó que es parlava de Les Espanyes. Carles I HISPANIARUM REX no era rei d'un terme geogràfic com Escandinàvia/Europa, atès que era rei de Catalunya, de València, de Mallorca, de Castella, de Lleó, d'Aragó, de Sicília, de Nàpols, de Sardènia, de Flandes etc.. i no es va posar mai HISPANIA REX tot i que INDIARUM REX era a part

Fa uns anys, vaig tenir una discussió amb un amic expert en numismàtica en explicar-li la meua teoria sobre el fet que les columnes Plus Ultra només apareixien a l'anvers de les monedes d'influència catalana aquestes que porten HISPANIARUM REX. Ell ho va negar, dient que havia vist moltes monedes no catalanes amb aquest símbol. Després de buscar, només va poder mostrar-me monedes de Sicília i Mèxic (cosa que va confirmar la meua tesi). Més endavant, va trobar una moneda encunyada a Navarra amb les columnes. Li vaig suggerir que fes d'això el tema central d'un simposi, ja que seria una notícia important: "Navarra lligada a Catalunya!", similar als arxius en català-occità que demostren que aquesta era la llengua utilitzada a Navarra per redactar documents oficials al segle XIV.

En preparació per a la gran expedició a Tunísia, es va encunyar un escut d'or, inicialment fabricat a Barcelona. A més, es va produir una quantitat significativa de monedes de plata i velló (una aliatge de coure i plata), destinades principalment a pagar els soldats. Aquestes monedes duïen la inscripció llatina: "Carolus Quintus Imperator – Hispaniarum et Utriusque Siciliae Rex" (Carles V, Emperador – Rei de les Espanyes i de les Dues Sicílies). Les monedes de plata, concretament les d'un ral i mig ral, presentaven a l'anvers el motiu de les dues columnes sobre ones, un disseny inspirat en un dels mites d'Hèrcules. Aquest símbol era indicatiu de l'expansió catalana més enllà de l'estret de Gibraltar. Les monedes de velló encunyades per a l'expedició a Tunísia es van ajustar a les monedes barcelonines en circulació en aquell moment.

Les interpretacions sobre el significat de les columnes d'Hèrcules no són unànimes, però es podria arribar a un consens aproximat: a través de les corones sobre les columnes i aquestes sobre el mar, es vol significar que el territori amb el lema Plus Ultra (més enllà de les columnes d'Hèrcules) és un imperi. Les dues corones, l'imperial i la reial, simbolitzen, per una banda, els territoris d'ultramar del Nou Món i, per l'altra, els territoris continentals europeus. És a dir, un peu o columna a cada costat del món.

Aquestes columnes van ser incorporades a l'escut per Carles I, fins i tot abans de la seva arribada als regnes hispànics. A través de les corones sobre les columnes i aquestes sobre el mar, es vol significar que aquest territori amb el lema «Plus Ultra», de més enllà de les «Columnes d'Hèrcules», és un imperi, d'aquí les dues corones, la imperial i la reial, que simbolitzen una els territoris d'ultramar del nou món i l'altre els continentals europeus... o sigui un peu/columna a cada costat del món.

Aquestes columnes d'Hèrcules amb el lema Plus Ultra no han representat mai ni a Castella, ni a Lleó, ni a Aragó que no tenia mar, atès que el Non Plus Ultra només tenia sentit per als estats Marítims que estem al Mediterrani a l'Est de les columnes d'Hèrcules. L'Enric Guillot va trobar un mapa on jo li havia donat l'original amb un escut esborrat. Al cap d'un temps va trobar l'original sense esborrar, i allà hi havia les dues columnes. Això demostra que els que es dedicaven a censurar mapes consideraven que les dues columnes no eren seves i, per això, les van esborrar. De fet van ser eliminades oficialment de l'escut d'Espanya per Felip V i és d'allò més curiós el fet que no van tornar a aparèixer fins al regnat de Josep I Bonaparte. La raó per la qual Felip V va decidir eliminar les columnes de l'escut és que odiava Catalunya i sabia que aquestes columnes representaven la Catalunya.

